

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

30 mai 2018

VH nr. 82

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

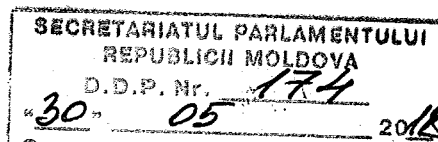
În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și ale art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărâre privind modificarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531 /1993.

Anexe:

1. Proiectul de hotărâre
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

Vladimir Șofineanu (MDP)
(Șiacor)

HOTĂRÎRE**privind modificarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993**

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre,

Articolul I. Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 pentru punerea în aplicare a Legii privind ocrotirea monumentelor (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.1, art. 4), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La compartimentul „Zona de Centru”:

raionul Anenii Noi, pozițiile 11, 13 se exclud;

raionul Călărași, poziția 196 se exclude;

raionul Criuleni, pozițiile 240, 335 se exclud;

raionul Grigoriopol, poziția 474 se exclude;

raionul Hîncești, poziția 612 se exclude;

raionul Ialoveni, pozițiile 685, 791 se exclud;

raionul Nisporeni, pozițiile 874, 905, 946 se exclud;

raionul Orhei, poziția 1006 se modifică și va avea următorul cuprins:

1006	Orhei bd. Mihai Eminescu nr. 2	Statuia “Vasile Lupu”	1936	Ist. Artă	N
------	--------------------------------------	-----------------------	------	--------------	---

pozițiile 1106, 1008, 1161, 1196 se exclud;

raionul Slobozia, pozițiile 1281, 1295, 1300 se exclud;

raionul Strășeni, poziția 1352 se exclude;

raionul Telenești, poziția 1450 se exclude;

raionul Ungheni, poziția 1576 se exclude;

poziția 1685 se modifică și va avea următorul cuprins:

1685	Rădenii Vechi, (extarvilan)	Obelisc “Memorialul principelui Grigorii Potiomkin de Taurida”	1791	Ist. Artă	N
------	--------------------------------	--	------	--------------	---

Municipiul Chișinău, pozițiile 12, 13, 27, 32, 35, 36, 46, 272, 284, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 312, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 323, 325, 385, 386, 387, 387A, 387B, 387C, 387D, 387E, 415 se exclud;

la poziția 281, în coloana 3 se exclud cuvintele „Placa comemorativă Bogdan P. Hașdeu”.

Municipiul Bălți, pozițiile 30A, 33, 34, 35, 36 și 37 se exclud;

Municipiul Bender, pozițiile 24, 35, 37 se exclud.

Municipiul Tiraspol, pozițiile 41, 46, 47, 48, 49, 58 se exclud.

2. La compartimentul „Zona de Nord”:

raionul Briceni, pozițiile 8, 61 se exclud;

raionul Drochia, pozițiile 529, 556, 635 se exclud;

raionul Edineț, pozițiile 849, 969, 970 se exclud;

raionul Fălești, poziția 1046 se exclude;

raionul Florești, pozițiile 1247, 1320, 1463, 1464 se exclud;

raionul Glodeni, pozițiile 1496, 1497, 1498 se exclud;

raionul Ocnîța, poziția 1657 se exclude;

raionul Rîbnița, pozițiile 1979, 2012, 2027 se exclud;

raionul Rezina, poziția 1831 se exclude;

raionul Rîșcani, poziția 2076 se exclude;

raionul Sîngerei, pozițiile 2282, 2356, 2415, 2458 se exclud;

raionul Soroca, pozițiile 2635, 2639A, 2670 se exclud;

raionul Șoldănești, pozițiile 2870, 2951 se exclud.

3. La Compartimentul „Zona de Sud”:

raionul Cahul, pozițiile 28, 384, 406, 411 se exclud;

raionul Căușeni, poziția 170 se exclude;

raionul Căinari, poziția 87 se exclude;

raionul Ștefan-Vodă, pozițiile 284, 302, 303, 356;

raionul Taraclia, poziția 359 se exclude;

raionul Ceadâr-Lunga, poziția 176, 191 se exclud;

raionul Vulcănești, pozițiile 380 și 381 se modifică și vor avea următorul

cuprins:

380	Vulcănești, (extravilan)	Obelisc “Bătălia de la Cahul 1770”	1849	Ist. Artă	N
381	Vulcănești, (extravilan)	Obelisc „Contelui Semen Voronțov”	1849	Ist. Artă	N

pozițiile 384, 406, 411 se exclud;

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Parlamentului privind modificarea Registrului monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993

Prezentul proiect de Hotărâre a Parlamentului este elaborat în conformitate cu prevederile art. 11, alin. (1) al Legii privind ocrotirea monumentelor nr. 1530 din 22 iunie 1993 și a art. 13 alin.(2), lit. a) din Legea monumentelor de for public nr.192 din 30 septembrie 2011.

Proiectul vine ca urmare a promovării Legii privind aprobarea Registrului național al monumentelor de for public.

Având în vedere instituirea de către Parlament a *Registrului monumentelor de for public* prin preluarea unor obiecte din *Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat* aprobat prin HP nr. 1531-XII din 22.06.1993, se propune ca respectivele bunuri să fie excluse din actul normativ din urmă. Excepție se face doar pentru opere de artă monumentală care au în același timp și valoare istorică, după cum urmează: Statuia „Ștefan cel Mare și Sfânt” (1928) și Bustul „Alexandru Pușkin” (1885) din mun. Chișinău; Statuia „Vasile Lupu” (1936) din or. Orhei; Obeliscul „Memorialul principelui Grigorii Potemkin de Taurida” (1791) din Rădenii Vechi-Ungheni; Obeliscul „Bătălia de la Cahul, 1770” (1849) și obeliscul „Contelui Semen Voronțov (1849) din Vulcănești; Obeliscul „Memorialul hatmanului polonez Stanislaw Zolkewsky”, sec. XVIII, din s. Berezovca,-Ocnița; Stela „Stîlpul căraușului” 1732, s. Rogojeni-Șoldănești. Aceste monumente urmează a fi înscrise în ambele registre.

Se propune operarea următoarelor modificări în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat:

La compartimentul „Zona de Centru”:

raionul Anenii Noi, poziția 11 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 13 se exclude pe motivul neidentificării respectivului bun cultural;

raionul Călărași, poziția 196 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Criuleni, pozițiile 240, 335 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Grigoriopol, poziția 474 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Hîncești, poziția 612 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Ialoveni, poziția 685 se exclude pe motivul neidentificării unui asemenea monument în localitate; poziția 791 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Nisporeni, pozițiile 874, 905, 946 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Orhei, pozițiile 1106, 1008, 1161 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 1196 se exclude pentru că bunul respectiv nu corespunde noțiunii de monument de for public; poziția 1006 se modifică și va avea următorul cuprins:

1006	Orhei bd. Mihai Eminescu nr. 2	Statuia „Vasile Lupu”	1936	Ist. Artă	N
------	--------------------------------------	-----------------------	------	--------------	---

raionul Slobozia, pozițiile 1281, 1295 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 1300 se exclude deoarece monumentul respectiv nu se înscrie în noțiunea de monument de for public;

raionul Strășeni poziția 1352 se exclude deoarece nu a fost identificat monumentul pe adresa respectivă;

raionul Telenești poziția 1450 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Ungheni poziția 1576 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 1685 se modifică și va avea următorul cuprins:

1685	Rădenii Vechi, (extarvilan)	Obelisc “Memorialul principelui G.A. Potiomkin de Taurida”	1791	Ist. Artă	N
------	--------------------------------	---	------	--------------	---

La compartimentul „Municipiul Chișinău”: pozițiile 12, 13, 27, 32, 35, 46, 284, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 295, 299, 300, 301, 302, 304, 314, 318, 323, 387A, 387B, 387C, 387D, 387E, se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

poziția 36 se exclude, deoarece în rezultatul studiului s-a determinat că blocul locativ din adresa respectivă nu corespunde criteriilor de clasare pentru monumentele istorice, iar obiectivul prevăzut la această poziție (la momentul elaborării Registrului monumentelor RM din 1993) era doar placa comemorativă lui Anatol Corobceanu (1992), care, actualmente nu a fost identificată;

pozițiile 298, 303, 315, 319, 415 se exclud deoarece nu au fost identificate monumente/opere monumentale pe adresele respective;

pozițiile 272, 297, 305, 306, 307, 312, 313, 316, 325, 385, 386, 387, se exclud deoarece reprezintă lucrări de artă plastică monumentală amplasate în interiorul unor edificii, fie ca parte integrantă, fie ca lucrări de artă plastică decorativă, astfel, nu se înscriu în noțiunea de monument de for public;

poziția 281 se modifică prin excluderea din coloana 3 a sintagmei „Placa comemorativă Bogdan P. Hașdeu”, deoarece nu există o asemenea placă.

La compartimentul „Municipiul Bălți”: pozițiile 30A, 33, 34, 35 și 37 se exclud pe motivul înscrierii lor în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 36 se exclude deoarece lucrarea de artă plastică monumentală respectivă (Mozaic „Drumuri”, 1972) nu se înscrie în noțiunea de monument de for public, fiind amplasată în interiorul clădirii Î.S. „Gările și Stațiile Auto”.

La compartimentul „Municipiul Bender”: poziția 24 se exclude deoarece monumentul respectiv nu corespunde noțiunii de monument de for public; pozițiile 35, 37 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public.

La compartimentul „Municipiul Tiraspol”: pozițiile 41, 46, 47, 48, 49, 58 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

La compartimentul „Zona de Nord”:

raionul Briceni, pozițiile 8 și 61 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Drochia, pozițiile 529, 556 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 635 se exclude, pe motivul clasării în Registrul local al monumentelor de for public din r-nul Drochia;

raionul Edineț, poziția 849 se exclude deoarece nu mai există în teren; pozițiile 969, 970 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Fălești, poziția 1046 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Florești, pozițiile 1247, 1320, 1463, 1464 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Glodeni, poziția 1496 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public; pozițiile 1497, 1498 se exclud pe motivul declasării monumentelor respective din categoria A în categoria B cu înscrierea acestora în Registrul local al monumentelor de for public din r-nul Glodeni;

raionul Ocnița, pozițiile 1657, 1666 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Rîbnița, pozițiile 1979, 2012, 2027 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Rezina, poziția 1831 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Rîșcani, pozițiile 2076, 2145 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Sîngerei, pozițiile 2282, 2356, 2415 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 2458 se exclude deoarece monumentul nu există în teren;

raionul Soroca, pozițiile 2635, 2639A, 2670, se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Șoldănești poziția 2870 se exclude deoarece monumentul nu corespunde criteriilor noțiunii de monument de for public; poziția 2951 se exclude deoarece nu a fost identificat asemenea monument.

La compartimentul „Zona de Sud”:

raionul Cahul, pozițiile 28, 384, 406, 411 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Căușeni, poziția 170 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Căinari, poziția 87 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Ștefan-Vodă, pozițiile 284, 302, 356 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; poziția 303 se exclude deoarece monumentul nu a fost identificat;

raionul Taraclia, poziția 359 se exclude pe motivul înscrierii bunului respectiv în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Ceadâr-Lunga, poziția 176, 191 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public;

raionul Vulcănești, pozițiile 384, 406, 411 se exclud pe motivul înscrierii bunurilor respective în Registrul național al monumentelor de for public; pozițiile 380 și 381 se modifică și vor avea următorul cuprins:

380	Vulcănești, (extravilan)	Obelisc „Bătălia de la Cahul, 1770”	1849	Ist. Artă	N
381	Vulcănești, (extravilan)	Obelisc „Contelui Semion Voronțov”	1849	Ist. Artă	N

Implementarea prevederilor prezentei Hotărâri a Parlamentului nu necesită cheltuieli financiare.

Decizia este în conformitate cu
